

ԵՀԽ ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՉ ԵՎ ԵՀԽ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Սեպտեմբերի 23-28-ը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Շայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում գումարվելու է Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գործադիր կոմիտեի հերթական ժողովը։ Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին ԵՀԽ Գործադիր կոմիտեի կազմում ներկայացնում է ԱՄՆ հայոց Արևելյան թեմի միջեկեղեցական հարաբերությունների պատասխանատու և ԱՄՆ Եկեղեցիների Ազգային Խորհրդի նախագահ S. Վիգեն արքեպիսկոպոս Այքազյանը։

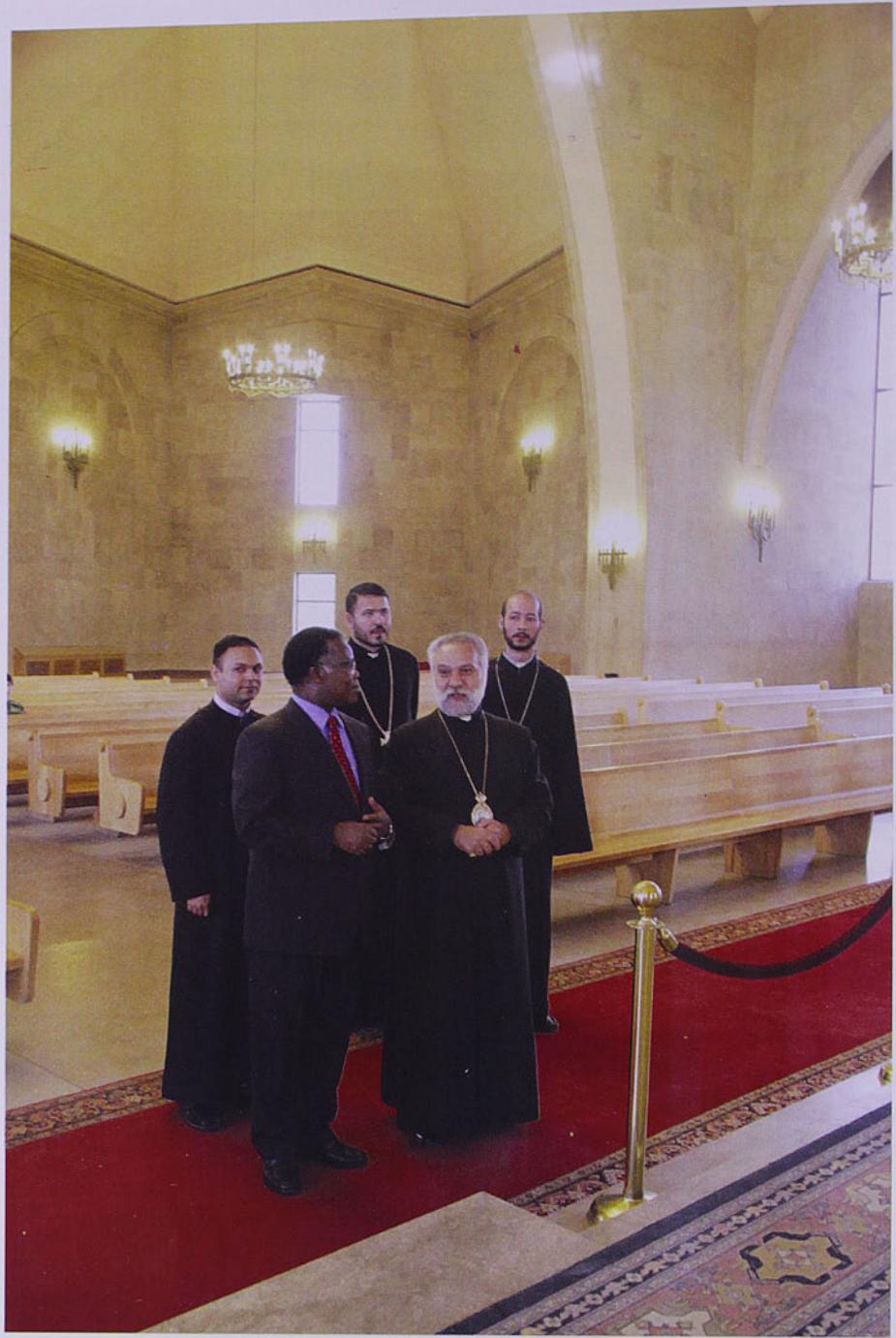
Սեպտեմբերի 21-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց իր հրավերով Հայաստան ժամանած Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գլխավոր քարտուղար դր Սամուել Կոբիային։ Նորին Սրբությունը ողջունեց դր Կոբիայի այցը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին և ուրախություն հայտնեց Մայր Աթոռում Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գործադիր կոմիտեի հերթական ժողովի գումարման առիթով։ «Մենք ուրախ ենք, որ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինն իր կարևոր ավանդն է քերում Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի հիմնական ձգումներին, որոնք են Եկեղեցիների եղբայրությունը և Եկեղեցիների համագործակցությունը։ Մենք ուրախ ենք, որ այսօր մեր Եկեղեցին առավել չափով ներկայություն ունի Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդում՝ նրա տարբեր կառույցներում և մարմիններում և իր աշխույժ, եռանդուն մասնակցությունն է քերում նրանց աշխատանքներին», - ասաց Վեհափառ Հայրապետը։ Նորին Սրբությունն ասաց, որ դր Կոբիայի և ԵՀԽ Գործադիր կոմիտեի ներկայությունը Հայաստանում՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, նաև իր դրական ներգործությունը և արձագանքը կցունի մեր ժողովուրդի զավակների հոգիներում, և ժողովուրդն առավել պիտի ծանոթանա և ճանաչի այն աշխատանքները, որ իրականացնում է Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհուրդը։

Անդրադարձալով Եկեղեցիների առաքելությանը 21-րդ դարում՝ Գարեգին Բ Հայրապետը նշեց, որ համատեղ ջանքերով միայն Եկեղեցիները կարող են հաղթահարել մարդկության առջև ծառացած մարտահրավերները։

«Սա իմ առաջին այցն է Հայաստան, և կարծում եմ՝ այն շատ հասկանշական է։ Իրապես, հաճելի է լինել այստեղ և միանալ Ձեզ Հայաստանի Հանրապետության Անկախության օրվա տոնակատարության շրջանակում։ Մեզ համար սա պարզապես այցելություն չէ, այլ՝ ուխտագնացություն, որովհետև մեզ և ԵՀԽ-ի համար Հայաստանը և հայ ժողովուրդը շատ առանձնահատուկ տեղ ունեն», - ասաց դր Կոբիայն՝ շնորհակալություն հայտնելով Նորին Սրբությանը հյուրընկալության համար։ ԵՀԽ Գլխավոր քարտուղարը շնորհակալություն հայտնեց նաև Վեհափառ Հայրապետին այն կարևոր նպաստի համար, որ Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին բերում է մասնավորապես ԵՀԽ-ին և Էկումենիկ շարժմանն ընդ-

ՀՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՎԵՆԱՄԱԾՈՒՄ

Ե՞ն Գլուխոր քարտուղար
ԵՐԵՎԱՆԻ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՏՈՎՈՐԻՉ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

ԵՎՀԿ ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆԻ ԾՐԱԿՈՒՅԹԻ ԸՆԹԱՑՔՆՈՒՄ

ՕՐԻՆԱԿ ՍՈՒՄ ԹԱՎՈՅ ԱՐԱՐԱՏ

ԵՐԻ ԳՈՐԾՎԱԿԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՄԱՍՄԵՐԻ ՇԱՄԱՀՈՒՄԸ
ՊԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՐԱՅԻ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՒՄ ՀԵՏ

Եպիսկոպոս Վահագն Տեղ ԿՏՋԱՆԻ յետ ԿՐՈՔԻ ՅԱ ԱՐԵԱ
Եպիսկոպոս Վահագն Տեղ ԿՏՋԱՆԻ յետ ԿՐՈՔԻ ՅԱ ԱՐԵԱ

հանրապես՝ մեծապես արժեվորելով այն, որ Հայ Եկեղեցու եկեղեցականներն ու բարեպաշտ զավակները իրենց ներդրումն են ունենում Եջև-ի տարբեր կառույցներում և հանձնախմբերում:

Դր. Կորիան ներկայացրեց նաև առաջիկա ժողովին քննարկվելիք հարցերը, հանգամանորեն անդրադարձավ Եջև-ի ծրագրերին և նպատակներին՝ ընդառաջ Եջև-ի 100-ամյակի հորելյանին՝ վստահություն հայտնելով, որ անցկացնելով Գործադրի կոմիտեի ժողովը Հայաստանում՝ իրենք առավել կներշնչվեն այն սպասավորությամբ, որ Հայոց Եկեղեցին այսօր բերում է իր ժողովրդի կյանքում:

Իր հերթին Եջև փոխատենապետ Սասսիմայի միտրոպոլիտ Գեննադիոսը (Տիեզերական պատրիարքություն) Ամենայն Հայոց Հայրապետին փոխանցեց Նորին Սրբություն Բարդուղիմեոս Ա-ի եղբայրական ողջույններն ու բարեմադրանքները և անդրադարձավ 1962 թվականից ի վեր և մասնավորաբար Նորին Սրբության գահակալության շրջանին Հայ Եկեղեցու ներգրավակածությանը Եջև-ի ծրագրերում:

Հանդիպմանը ներկա էին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Տ. Եզնիկ արքեպիսկոպոս Պետրոսյանը, ԱՄՆ հայոց Արևելյան թեմի միջեկեղեցական հարաբերությունների պատասխանատու և ԱՄՆ Եկեղեցիների Ազգային Խորհրդի նախագահ Տ. Վիգեն արքեպիսկոպոս Այրազյանը, Մեծ Բրիտանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Նաթան Եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը, Մայր Աթոռի միաբաններ:

Նույն օրը Եջև Գլխավոր քարտուղարը Մայր Աթոռի միաբանների ուղեկցությամբ այցելեց նաև Ս. Հովհաննի և Ս. Գայանե վանքեր:

Աեպտեմբերի 22-ին Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գլխավոր քարտուղար դր Սամուել Կորիան շարունակեց իր այցելություններն ու հանդիպումները Հայաստանում:

Առավոտյան դր Կորիան Մեծ Բրիտանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Նաթան Եպիսկոպոս Հովհաննիսյանի և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի կրտսեր միաբանների ուղեկցությամբ եղավ Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Եկեղեցում, ուր իր խոնարհումը բերեց Եկեղեցում ամպհովանու ներքո ամփոփված Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի մասունքներին: Եջև Գլխավոր քարտուղարը շրջեց Եկեղեցում, ծանոթացավ սուրբ տաճարի սպասավորների ծառայությանը:

Ապա պաշտոնական պատվիրակությունն այցելեց Երևանի Սուրբ Երրորդություն Եկեղեցի: Եկեղեցու հոգևոր հովիվ Տ. Եսայի քահանա Արյենյանը դր Կորիային ներկայացրեց Եկեղեցու շուրջ կազմավորված համայնքի և կիրակնօրյա դպրոցի գործունեությունը:

Այնուհետև դր Սամուել Կորիան և նրա ուղեկիցները մեկնեցին Արագածոտնի թեմ և Օշականի Եկեղեցում իրենց հարգանքի տուրքը մատուցեցին Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի շիրիմին: Օշականում պատվավոր հյուրին ողջունեց առաջնորդական տեղապահ Տ. Թորգոն Վարդապետ Տոնիկյանը, ապա Եկեղեցու կամարների ներքո կատարվեց միամնական աղոթք: Աղոթքից հետո հյուրերը զրուցեցին նաև Եկեղեցի

ուխտի եկած մանուկների հետ: Օշականում Եջև Գլխավոր քարտուղարն այցելեց նաև Եկեղեցու հարևանությամբ գործող Դպրատուն:

Օրվա վերջում Վեր. դր Սամուել Կորիան Մայր Աթոռում հանդիպում ունեցավ Հայաստանում գործող Եկումենիկ կազմակերպությունների՝ Եջև Հայաստանյան Վլոր Սեղան միջեկեղեցական բարեգործական հիմնադրամի, Եկումենիկ Եկեղեցական փոխատվական հիմնադրամի և այլ կառույցների ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպման ընթացքում Վլոր Սեղանի տնօրեն դր Կարեն Նազարյանը Գլխավոր քարտուղարին և գործադիր կոմիտեի անդամներին ներկայացրեց Հայաստանյան Վլոր Սեղանի գործունեությունը և, ի մասնավորի, տարածաշրջանում խաղաղության վերահստատմանն ուղղված ծրագիրը:

Սեպտեմբերի 24-ին Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գլխավոր քարտուղար դր Սամուել Կորիան Եջև Գործադիր կոմիտեի անդամ S. Վիզեն արքեպիսկոպոս Այրազյանի ուղեկցությամբ այցելեց ԵՊՀ Աստվածաբանության ֆակուլտետ, հանդիպում ունեցավ դասախոսական կազմի և ուսանողության հետ:

Նույն օրը Եջև Գլխավոր քարտուղարը Եջև Գործադիր վարչության հետ եղավ Սևանի Վազգենյան Հոգևոր Դպրանոցում: Դպրանոցում պատվարժան հյուրերին ողջունեց Դպրանոցի տեսուչ S. Մկրտիչ Վարդապետ Պոռշյանը: Դպրանոցի սաները հանդես եկան հոգևոր և ազգային երգերի ու ասմունքի հայտագրով: Վազգենյան Հոգևոր Դպրանոցում հնչեցրած իր խոսքում դր Սամուել Կորիան ներկայացրեց Եջև գործունեությունը և մեծապես կարևորեց Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցու դերը Եկումենիկ գործընթացներում:

Ապա Եջև Գլխավոր քարտուղարն ու նրա գլխավորած պատվիրակությունը մեկնեցին Ծաղկաձոր, ուր ծանոթացան Կեչառիսի վանական համալիրին:

Սեպտեմբերի 26-ին Սուրբ Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Ս.Ս. Գարեգին Բ Ծայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց նաև Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Գործադիր կոմիտեի անդամներին՝ ուղեկցությամբ Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների պատասխանատու S. Եզնիկ արքեպիսկոպոս Այրազյանի և Եջև գործադիր կոմիտեի անդամ S. Վիզեն արքեպիսկոպոս Այրազյանի:

Գործադիր կոմիտեի անունից Վեհափառ Հայրապետին շնորհակալություն հայտնեց Վիզեն Սրբազնը՝ կոմիտեի ժողովը Մայր Աթոռում անցկացնելու հնարավորությունն ընձեռելու համար:

Հանդիպման ընթացքին իրենց շնորհակալական զգացումներն ու տպավորությունները արտահայտեցին նաև Եջև ատենապետ Վոլթեր Ալթմանը և Եջև Գլխավոր քարտուղար Սամուել Կորիան: «Այս օրերին մենք վկան դարձանք այն ամենի, որ դուք անում եք Հայոց Եկեղեցու և հայ ժողովորի համար: Տեսանք հարուստ ժառանգությունը ձեր Եկեղեցու...», - նշեց դր Ալթմանն իր խոսքում: Իր հերթին Եջև Գլխավոր քարտուղարը ասաց. «Պատիվ է մեզ համար այստեղ գտնվել... Մենք շնորհակալ ենք այն Եկեղեցիներին, ովքեր հրավիրում են մեզ իրենց մոտ հանդիպումներ անցկացնելու»:

Ապա օրինության և գնահատանքի իր խոսքը ներկաներին ուղղեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը: «Մեզ համար իրապես ուրախություն է, որ Եջև Գործադիր կոմիտեն իր ժողովն անցկացնում է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում: Այսպիսի շփումները մենք ընկալում ենք որպես օրինություն: Զեր ներկայությունը ոչ միայն լավ առիթ է, որ դուք ձանաչեք հայ ժողովրդին և Հայոց Եկեղեցին, այլև, որ մեր ժողովուրդը հաղորդ դառնա Եկեղեցիների Հանաշխարհային Խորհրդի առաքելությանն ու գործունեությանը», - ասաց Գարեգին Բ Հայրապետը: Նորին Սրբությունն անդրադարձավ նաև Հայաստանյաց Առաքելական Եկեղեցու ներկայիս գործունեությանը, Եկեղեցու առջև ծառացած մարտահրավերներին և ուրվագծեց Եկեղեցու հոգևոր սպասավորության հիմնական ոլորտները: «Հայ ժողովուրդը փարզած է քրիստոնեական իր հավատին: Եվ մենք լավատես ենք մեր Եկեղեցու վաղվա օրվա նկատմամբ», - նշեց Վեհափառ Հայրապետը:

Նորին Սրբությունը նաև գոհունակություն հայտնեց քույր Եկեղեցիների և միջեկեղեցական կազմակերպությունների հետ կապերի առավել զորացման համար՝ նշելով, որ Հայ Եկեղեցին ակտիվ մասնակցություն է բերում միջեկեղեցական հարաբերություններին և լավագույնս ներկայացված է Եջև կառուցներում և համանման մյուս կազմակերպություններում:

Հայոց Հովապետը գնահատանքով արձանագրեց, որ Հայ Եկեղեցին մեծապես օգտվել է այդ համագործակցությունից և Եջև-ն մշտապես սիրով և պատրաստակամությամբ արձագանքել է իր առջև Հայ Եկեղեցու կողմից բարձրացրած բոլոր խնդիրներին, ինչպես օրինակ՝ Հայոց Յեղասպանության ձանաշումն ու դատապարտումը, սոսկալի երկրաշարժի օրերին եղբայրական օգնությունը և Արցախի ժողովրդի իրավունքների պաշտպանությունը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հորդորեց Եջև-ին շարունակել իր առաքելությունը, որպեսզի ժողովուրդներ և Եկեղեցիներ սիրո և համագործակցության ոգով կարելին ի սպաս դնեն՝ նպաստելու մարդկության խաղաղ և ապահով կյանքին:

* * *

Նույն օրը Եջև Գործադիր կոմիտեի մի քանի անդամներ, առաջնորդությամբ Եջև ատենապետ Վոլթեր Ալթմանի և Եջև Գլխավոր քարտուղար Սամուել Կորիհայի, եղան Հայոց Յեղասպանության հուշահամալիրում, ուր, Յեղասպանության թանգարանի հարևանությամբ, Եջև ատենապետը և Եջև Գլխավոր քարտուղարը եղնենի տնկեցին ի հիշատակ Հայոց Յեղասպանության զոհերի:

**ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈ ՍՈՒՐԵՐ ԷՇՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՍԱԿԱՐԳ**